

Za našeg predsednika, za našu zajednicu, za budućnost!

Izborni program Saveza vojvođanskih Mađara (2023-2027.)

Savez vojvođanskih Mađara je samostalna i dosledna politička snaga koja je nastala iz zajednice i deluje u interesu zajednice; tri decenije štitimo interese vojvođanskih Mađara.

Rešeni smo da odgovornom politikom zadržimo vredne, talentovane, stručne ljude, **za našeg predsednika, za našu zajednicu, za budućnost! Nastavljamo posao!**

U kratkom periodu od godinu dana koliko je prošlo od formiranja Vlade, dobar deo ciljeva koji su postavljeni u prethodnom programu realizovan je u svakodnevnom kontaktu sa našom zajednicom.

Naša politika je utemeljena u realnosti, naši ciljevi ne prelaze okvir stvarnih mogućnosti, a naša vizija je bezbednost i prosperitet zajednice vojvođanskih Mađara, naše bliže i šire regije, ali i cele države.

U svom političkom delovanju zalažemo se za kulturu kompromisa uz poštovanje reda, pristojnosti i uljudnosti, uz punu svest da bez snažnih institucija nema ni snažne političke zajednice i da je samo kroz institucije moguće učestvovati u kreiranju politike i donošenju političkih odluka. Ne pristajemo na ćutanje o zločinima počinjenim iz ideoloških pobuda, o zločinima izvršenim po principu kolektivne odmazde i kolektivne odgovornosti. I zato je važno da se Savez vojvođanskih Mađara potvrdi kao značajna politička snaga na lokalnom, pokrajinskom i nacionalnom nivou.

Sa našom zajednicom pravimo dogovor o vrednostima i načelima po kojima želimo da organizujemo svoju sadašnjost i budućnost i rukovodeći se preporukama zajednice pravimo izborni program. Nakon izbora, sklapamo politička partnerstva koja nam obezbeđuju direktno učešće u procesu donošenja političkih odluka kako bismo realizovali konkretne ciljeve. **Za našeg predsednika, za našu zajednicu, za budućnost!**

1. Borba protiv ilegalnih migranata i bezbednost

Od 2015. godine Savez vojvođanskih Mađara istupa kao jedina politička snaga koja uporno insistira na garanciji bezbednosti državljana Republike Srbije i na zaštiti južne granice zemlje, svesni da svi realizovani projekti postaju nevažni ukoliko ne uspemo da osiguramo bezbednost, normalnost i suverenitet zemlje. Vrednosti boljeg života su ugrožene ako država ne može da garantuje bezbednost i sigurno okruženje. Moramo da obezbedimo normalnu svakodnevnicu, slobodan, bezbedan i dostojanstven život svih građana.

Ostajemo dosledni u zalaganju za efikasnije rešavanje problema migracija, da u saradnji sa Vladom radimo na značajnijem prisustvu pripadnika MUP-a u cilju garantovanja bezbednosti lokalnog stanovništva, u svim naseljima gde se ilegalni migranti nalaze. Nastavljamo da insistiramo, da uz redovno prisustvo policije i žandarmerije i zaštitu lokalnog stanovništva predstavnici MUP-a redovno kontrolišu i kretanje migranata koji putuju bez zvaničnog dokaza o identitetu.

Insistiramo na poštovanju odredbi Krivičnog zakonika kojim je pooštrena kaznena politika za krivično delo nedozvoljeni prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi, kako bi se oštro sankcionisali svi učesnici u lancu krijumčarenja ilegalnih migranata.

2. Budućnost Evrope i suverenitet država

U vremenu dramatičnih političkih i ekonomskih promena koje menjaju geopolitičku kartu sveta i čije posledice ne može izbeći ni jedna država, Evropa pokazuje nemoć da na te promene odgovori. Nemoćna da prepozna pozicioniranje novih ekonomskih i političkih sila, da formuliše političke odgovore koji znače zaustavljanje rata, nemoćna da formuliše odgovore na migrantsku krizu, ona tone u irelevantnost.

U trenutku kada su sve vidljiviji pokazatelji izolacije, važno je da se Evropa suoči sa realnošću: da pomogne rešavanje političkih i ekonomskih problema u državama iz kojih dolazi najveći broj migranata; da stopira izvoz oružja i insistira na postizanju mirovnih dogovora; da prevaziđe geopolitiku straha i razvija saradnju sa državama koje će u budućnosti nositi globalni razvoj.

Savez vojvođanskih Mađara podržava sve političke odluke i aktivan je učesnik strateškog partnerstva Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske koje će doprineti rešavanju problema migranata u zemljama iz kojih dolaze, jačanju mirovnih inicijativa i povezivanju sa državama koje se pozicioniraju kao novi akteri na globalnoj sceni.

Redefinisanje osnovnih pojmova duhovnog i kulturnog nacionalnog obrasca vodi poništavanju onih vrednosti koje zahtevaju učešće celog društva: mir, porodica, zakon i zajednica, što sve posledično dovodi u pitanje i nacionalnu slobodu i pravo na vlastiti stav.

Odbrana vlastitog stava je odbrana prava na suverenitet kao temeljnog demokratskog prava. Odustajanje od nacionalnog suvereniteta je uvod u krizu nacionalne bezbednosti, jer su suverenitet i bezbednost dva tradicionalna koncepta koja kroz istoriju idu ruku pod ruku.

Savez vojvođanskih Mađara podržava politike koje znače zaštitu i poštovanje jednake vrednosti prava glasa svake države članice EU uključujući i pravo država kandidata da pod određenim uslovima učestvuju u procesu donošenja odluka.

Od osnivanja SVM se zalaže za ulazak Srbije u EU, to je konstanta naše politike. Ali smo realni i ukazujemo da je potrebno reformisati i demokratizovati EU, približiti je građanima i ispuniti njihova očekivanja.

3. Evropske integracije, autonomija Vojvodine i funkcionalna decentralizacija

Stav Saveza vojvođanskih Mađara je da ne možemo govoriti o celovitoj Evropskoj uniji bez članstva Srbije, kao i da se proces proširenja mora reformisati, da je potrebno ojačati mehanizme finansijske pomoći i da građani Srbije moraju osetiti koristi već u početnim fazama procesa pridruživanja, da budu uključeni u specifične politike EU kao što su energetika, infrastruktura i jedinstveno tržište, i u procese donošenja odluka, u evropskim strukturama i institucijama.

SVM očekuje da će se pravednije vrednovati napredak u sprovedenim reformama i da će se ubrzati i proces pristupanja učiniti predvidivim. Važno je da se obezbedi realna perspektiva pristupanja, posebno imajući u vidu da je Srbija znatno više napredovala u usklađivanju sa EU standardima u odnosu na nivo usklađenosti koji je u trenutku pristupanja postojao u slučaju nekih drugih država.

Zakoni koji regulišu pitanja nadležnosti i finansiranja AP Vojvodine treba da imaju status ustavnog zakona, da se Ustavom garantuje veći broj izvornih nadležnosti i da se precizno utvrde izvori finansiranja AP Vojvodine.

Potrebno je preciznije uređivanje pravnog statusa mesnih zajednica (regulisanje i dodeljivanje nadležnosti i kriterijumi za dodelu sredstava) i izgradnja široke mreže javnih službi i servisa dostupnih građanima na nivou malih naselja i lokalnih samouprava.

4. Infrastruktura i privredni razvoj

Formiranjem Strateškog saveta za saradnju, a na temelju prethodno potpisanog Ugovora između Vlade Republike Srbije i Vlade Mađarske o prijateljskim odnosima i saradnji u oblasti strateškog partnerstva i njegove ratifikacije u Narodnoj skupštini, Srbija i Mađarska su osnovale političko-ekonomski forum za unapređenje strateškog partnerstva. Srbija je ugovore o strateškom partnerstvu potpisala sa svega osam država u svetu, a jedino je sa Mađarskom formirala i Strateški savet za saradnju.

Učešće vojvođanskih Mađara u radu Strateškog saveta za saradnju Srbije i Mađarske je pretpostavka daljeg ekonomskog i političkog jačanja naše zajednice,

U okviru projekta železničke dvokolosečne brze pruge koridora Beograd-Budimpešta počela je izgradnja brze pruge Novi Sad-Subotica-Subotica-državna granica sa Mađarskom; deonica jednokolosečne pruge Subotica-Segedin je obnovljena, potpuno elektrificirana na deonici Subotica-Horgoš-državna granica, prošle godine je pokrenut teretni, a očekuje se i pokretanje putničkog saobraćaja sa zajedničkom graničnom kontrolom u Röszke; železničke stanice Palić, Bački Vinogradi i Horgoš su u potpunosti obnovljene; izrađen je idejni projekat za rekonstrukciju pruge Subotica-Baja.

Radi se na rekonstrukciji i proširenju graničnog prelaza na autoputu A1 Horgoš-Röszke sa 16 na 24 saobraćajne trake, kako bi se obezbedio granični prelaz većeg kapaciteta uz poštovanje bezbednosti saobraćaja; urađen je projekat i radi se na ispunjenju standarda za prekategoriizaciju prelaza Hercegszántó – Bački Breg i otvaranje ovog prelaza za teretni saobraćaj, a završeni radovi na rekonstrukciji i rehabilitaciji puta od Bezdana do Bačkog Brega su važan korak u tom procesu; raspisan je javni tender za uređenje prostornog plana i projekta proširenja graničnog prelaza Kelebija; radimo na pronalaženju rešenja pojednostavljenja prelaska granice. Zalažemo se za produženje rada određenih graničnih prelaza koji sada rade u dnevnom režimu.

Insistiramo na izgradnji putnog pravca Subotica-Senta, kao nastavak Y-kraka prema Senti i severnom Banatu, izgradnji neophodnih zaobilaznica (Senta, Temerin i Bački Jarak) a kao rezultat našeg zalaganja JP „Putevi Srbije“ je obilaznicu oko Kanjiže stavilo među prioritetne projekte u 2023-2024; zalažemo se za izgradnju puta Novi Sad-Temerin sa četiri trake i obnavljanje državnog puta Bačka Topola-Mali Idoš-Srbobran; JP „Putevi Srbije“ je uvažilo naše argumente i u plan za 2023-2024. uvrštena je izgradnja: kružne raskrsnice u Čantaviru, deonice Gakovo-Rastina, Feketić-Vrbas, Telečka-Bački Sokolac i kružne raskrsnice u Bačkom Gradištu; insistiramo na izgradnji deonice državnog puta Banatsko Arandelovo-Crna Bara; Bačka Topola-Bečej; Bečej-Srbobran; na izgradnji puta Toba-Nova Crnja; Torak-Itebej i Banatsko Karađorđevo-Torda, kao i puta Vojvoda Stepa-Srpski Itebej; puta Orom-Čantavir i Orom-Bikovo do kružne raskrsnice ovog puta sa Y-krakom zbog potrebe efikasnijeg rada Regionalne deponije Subotica.

Zalažemo se i za rekonstrukciju regionalnih pruga na teritoriji AP Vojvodine: pruge Subotica – Senta uključujući završetak ulazne pruge u železničku stanicu Senta, rekonstrukciju železničke stanice i mosta preko Tise u Senti; rekonstrukciju industrijskog koloseka, odnosno završetak rekonstrukcije pruge od Kikinde do

Zrenjanina; uspostavljanje ponovnog putničkog železničkog saobraćaja Pančevo-Zrenjanin-Subotica.

U završnu fazu ulaze radovi na izgradnji postrojenja za prečišćavanje vode za piće u Kikindi i Zrenjaninu; nastavljaju se radovi za izgradnju nove prevodnice na Tisi kod Bečeja; nastavljamo sa radom na izgradnji prečistača otpadnih voda u Bačkoj Topoli, Srbobranu, Bajmoku i Čantaviru, kao i sanaciji zagađenog toka Krivaje; na rekonstrukciji mreže i izgradnji postrojenja za prečišćavanje vode za piće u Novom Kneževcu, Senti, Adi, Bečeju, Čoki. Zalažemo se za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i za izgradnju fabrike vode u Temerinu.

Izgradnja kanalizacione mreže u Bačkoj Topoli i na Paliću je značajna zbog zaštite od zagađenja površinskih voda, kako Bačkotopolskog, tako i Paličkog i Ludoškog jezera. Posebnu pažnju posvećujemo izgradnji i obnovi vodovodne i kanalizacione mreže: izgradnji kanalizacione mreže u Bačkoj Topoli, Malom Idošu, Bečeju, Senti. Kanalizaciona mreža će se graditi u dužini od 110 km, odnosno 213 ulica u Subotici, u delovima grada gde najviše nedostaje infrastruktura, Paliću, Bajmoku i Čantaviru.

WellnessSpa centar sa Akva parkom na Paliću je otvoren, radovi na unutrašnjem uređenju Narodnog pozorišta u Subotici su u finalnoj fazi; počeli su radovi na rekonstrukciji vodotornja na Paliću. Zalažemo se za promociju banjskog turizma.

Potrebno je da prioritetni projekti rekonstrukcije državnih puteva u odgovarajućoj srazmeri budu realizovani na području AP Vojvodine.

5. Poljoprivreda i ruralni razvoj

Ostajemo dosledni u zalaganju da se doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje malih poljoprivrednih proizvođača plaćaju srazmerno prihodu odnosno ekonomskoj snazi gazdinstva. Insistiramo na otpisu nagomilanih kamata i na reprogramu glavnog duga.

Posebno smo insistirali na poštovanju prava poljoprivrednika na isplatu utvrđenog iznosa subvencija: prošlogodišnja sušna godina je uzrokovala brojne probleme koji su dodatno otežani zaostalim dugovanjima u isplati subvencija, da bi se, uz naše zalaganje, problem rešio početkom ove godine. Na žalost, tek što su se poljoprivrednici oporavili od sušne godine, suočili su se sa velikom štetom koju je usevima nanelo olujno nevreme. Uspeli smo da utičemo na ukidanje naknade za odvodnjavanje za poljoprivrednike.

Pomogli smo poljoprivrednicima da registruju gazdinstva na platformi eAgrar, što im obezbeđuje da se prijavljuju na konkurse i za subvencije, za koje su budžetom opredeljeni značajno veći iznosi.

6. Zaštita prava pripadnika nacionalnih manjina

Zaštita prava pripadnika mađarske nacionalne zajednice je suština našeg trodecenijskog političkog delovanja i istrajavamo u zahtevima za unapređenje standarda manjinskih prava.

Mera naše političke odgovornosti se ogleda u zalaganju za politiku delotvornog predstavljanja, srazmerne zastupljenosti i efikasne participacije pripadnika mađarske nacionalne zajednice u svim oblastima javnog, kulturnog, privrednog i političkog života.

Uspešno smo nastavili da usklađujemo sektorske zakone sa Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina: amandmanom SVM-a na Predlog zakona o planiranju i izgradnji sprečili smo smanjenje ovlašćenja nacionalnih saveta nacionalnih manjina u pogledu zaštite graditeljskog nasleđa i nepokretnih kulturnih dobara; usvojen je predlog SVM-a da pravosudni zakoni, u delu koji normira izbor i predlaganje nosilaca pravosudnih funkcija, utvrde prvenstvo jednako kvalifikovanog kandidata pripadnika nacionalne manjine koji ispunjava merila stručnosti, dostojnosti i osposobljenosti, ceneći poznavanje stručne pravne terminologije na jeziku nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u pravosudnom organu, a u cilju postizanja odgovarajuće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina. U procesu izrade seta medijskih zakona uvaženi su predlozi Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine koji su prevashodno imali za cilj očuvanje ustavne garancije i standarda zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina na informisanje na maternjem jeziku, koji podrazumevaju da se stečena prava pripadnika nacionalnih manjina ne smeju umanjiti. Potvrđeno je načelo da je informisanje pripadnika nacionalnih manjina na maternjem jeziku javni interes koji se ostvaruje proizvodnjom medijskih sadržaja na javnom servisu i konkursnim finansiranjem projekata, kao i kroz zakonom utvrđeno pravo nacionalnih saveta da osnivaju ustanove i privredna društva radi izdavanja elektronskih i štampanih medija. Nacionalni savet ostaje jedan od ovlašćenih predlagača za članove Saveta REM-a.

Pažljivo pratimo svaku promenu zakonodavnog okvira i nastavićemo, kao i do sada, da blagovremeno reagujemo i štitimo Ustavom, međunarodnim konvencijama i zakonom garantovana prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina.

U procesu sledeće revizije Ustava zalagaćemo se da se zakonom koji ima status ustavnog zakona reguliše uživanje individualnih i kolektivnih prava pripadnika nacionalnih manjina i da se preciznije reguliše položaj nacionalnih saveta nacionalnih manjina u pravnom i političkom sistemu.

Uporno radimo na unapređenju kvalitetnog i dostupnog obrazovanja i vaspitanja na mađarskom nastavnom jeziku na svim nivoima. Zahvaljujući našim zalaganjima, Ministarstvo prosvete poštujući načela pozitivne diskriminacije donosi uputstva o formiranju odeljenja kada se nastava realizuje na jezicima nacionalnih manjina. Uveli smo kao dobru praksu da se petoro učenika smatra dovoljnim brojem za odobravanje odeljenja. U školskim upravama je obezbeđeno zapošljavanje nastavnika, kao i angažovanje eksternih stručnjaka, pripadnika mađarske nacionalne zajednice. Podržavamo aktivnosti obezbeđivanja udžbenika na mađarskom jeziku, kao i konstantno stručno usavršavanje vaspitača i nastavnika, nastavićemo rad na ovom polju sa dužnom pažnjom.

Intenzivno radimo na okončanju započetih procesa delimičnog prenosa osnivačkih prava ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja koje su od posebnog značaja za obrazovanje na mađarskom jeziku i kulturnih ustanova od izuzetnog značaja za mađarsku nacionalnu manjinu, na Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine.

U cilju obezbeđivanja kvalitetnog rada ustanova kulture, posebno se zalažemo, pored infrastrukturnog i za njihovo kadrovsko jačanje. To je posebno važno za javne ustanove kulture i njihove zbirke koje se bave stvaranjem novih vrednosti i zaštitom nasleđa. Nastojimo da dosledno budemo podrška razvoja kulture manjina i tako ostvarimo dva ključna zadatka, očuvanje postojećih i stvaranje novih vrednosti.

7. Zdravstvo i demografija

Svi pacijenti bez obzira na mesto svog stanovanja moraju imati dostupnu zdravstvenu zaštitu zadovoljavajućeg kvaliteta. Uspeli smo da obezbedimo novu dijagnostičku i terapijsku opremu za opšte bolnice u Subotici, Vrbasu, Vršcu i Senti i za domove zdravlja u Adi i Kanjiži, a vodimo računa o potrebama i drugih bolnica i domova zdravlja; završeno je renoviranje i opremanje Doma zdravlja u Somboru.

Nastavljamo da radimo na ispunjavanju uslova da se što skorije počne sa rekonstrukcijom opštih i specijalnih bolnica i domova zdravlja u Vojvodini (Senta, Subotica).

Posebnu pažnju posvećujemo podizanju svesti građana za učestvovanje u ranom otkrivanju bolesti posebno onih koje su obaveza za očuvanje i unapređenje zdravlja pojedinaca kao što su rano otkrivanje raka dojke, grlića materice i debelog creva.

Insistiramo na sistemskom rešavanju problema nataliteta. Podržavamo konkretne mere materijalne i nematerijalne prirode koje poboljšavaju situaciju porodica. Sistemsko rešenje podrazumeva da pro-natalitetna politika mora biti kontinuirana i predvidiva.

Smatramo izuzetno značajnim npr. obezbeđivanje povoljnih kredita za mlade parove, usklađivanje boravka dece u jaslicama, vrtićima i osnovnim školama sa radnim vremenom zaposlenih roditelja. Usklađivanje rada i roditeljstva i podrška zaposlenim roditeljima je neophodna: otvaranje jaslica-vrtića u blizini radnog mesta, fleksibilno radno vreme, rad od kuće, bolovanje i u slučaju bolesti deteta. Potrebno je obezbediti pomoć porodicama do punoletstva ili dok dete ne završi školovanje.

8. Zaštita životne sredine i održivi razvoj

Regionalna deponija Subotica dobila je integrisanu dozvolu za zaštitu životne sredine; centri za selektivno sakupljanje otpada otvoreni su u transfernim stanicama u Bačkoj Topoli, Kanjiži, Senti i Bikovu, Malom Idošu, Novom Kneževcu i Čoki. U Čantaviru je postavljen mobilni centar za istu namenu.

Ministarstvo zaštite životne sredine obezbediće sredstva za izradu planske dokumentacije za sanaciju i rekultivaciju deponije Aleksandrovačka bara.

Naš cilj je da pojačamo učešće svih aktera u JLS u izradi lokalnih planova upravljanja komunalnim otpadom (cirkularna ekonomija u upravljanju otpadom - sakupljanje, transport, reciklaža, ponovna upotreba). Zalažemo se za upotrebu staklenih flaša i smatramo da one u što većem broju treba da zamene plastičnu ambalažu. Nastavljamo da radimo na poboljšanju ekološke svesti kada je u pitanju primarna selekcija otpada.

Prečišćavanjem otpadnih voda razvijamo održivu infrastrukturu koja ne ugrožava ekološki bilans u prirodi i zato su važna infrastrukturna ulaganja u Bačkoj Topoli, Malom Idošu, Bečeju, Senti i u Subotici u onim delovima grada u kojima je infrastruktura najdeficitarnija, budući da sprečavaju zagađenje površinskih i podzemnih voda. Projekti SVM-u oblasti upravljanja otpadnim vodama koje pripremaju i realizuju naši stručni kadrovi, doprinose prevenciji bolesti, kao i zaštiti flore i faune. Buduća ulaganja ćemo zasnivati na dobroj praksi, stručnosti i inovativnim rešenjima.

Ministarstvo za zaštitu životne sredine je uvažilo naše predloge i opredelilo je sredstva za sufinansiranje nabavke sadnica i izvođenje radova za pošumljavanje zemljišta.

Posebnu pažnju posvećujemo investicionim projektima koji za prioritet imaju razvoj alternativnih izvora energije.

SVM je stava da su energetska efikasnost i hidroelektrane koje mogu da se integrišu u sistem, kao što su vetar i solarna energija, rešenje za našu energetska budućnost.

9. Socijalna politika, sport i omladina

Nastavljamo da razvijamo, u saradnji sa nevladinim i verskim organizacijama, programe pomoći starim osobama, staračkim domaćinstvima i socijalno ugroženim porodicama koje žive na selu, salašima i periferijama gradova.

Nastavljamo sa zalaganjem da se obezbede različiti modeli pomoći, bilo kroz novčanu podršku, subvencije ili usluge, kao i da se poveća obuhvat i unapredi adekvatnost socijalnih davanja.

Za Savez vojvođanskih Mađara sistemska podrška mladima mora prevashodno biti zasnovana na njihovim potrebama i insistiramo na razvijanju posebnih programa podrške za talentovane učenike, studente, mlade poljoprivrednike i preduzetnike, kao i izgradnji i funkcionisanju sportskih objekata.

U Kanjiži je otvorena Vojvođanska rvačka akademija sa domom učenika. U narednom periodu nastavljamo da radimo na otvaranju novih akademija u sportovima koji su tradicionalni i popularni. Planiramo izgradnju i osnivanje plivačke i vaterpolo akademije sa učeničkim domom u Senti, predviđen je akademijski sistem za hokej na ledu u Subotici, za veslački sport na Paliću, za rukomet u Adi, kao i za stoni tenis u Čoki-Senti.

Za našeg predsednika, za našu zajednicu, za budućnost!